

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

VOORSTADHALTE EN P&R-TERREIN
MAASTRICHT NOORD

TE MAASTRICHT

GEMEENTE MAASTRICHT

Project: MAA.PRL.ECO
Rapportnummer: 09013030
Status: Eindrapportage
Datum: 8 januari 2010
Opdrachtgever: Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
Tel. 043 - 3899999
Fax 043 - 3618099
Contactpersoon: [REDACTED]

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller:

Kwaliteitscontroleur:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3.3	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
5.	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5.1	Aanvullend veldonderzoek	6
5.2	Natuurtoets	9
6.	ONDERZOEKSRESULTATEN	10
6.1	Vogels.....	10
6.2	Vleermuizen.....	10
6.3	Grondgebonden zoogdieren.....	12
6.4	Reptielen.....	12
6.5	Amfibieën.....	13
6.6	Vissen	13
6.7	Vaatplanten.....	14
7.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	14
7.1	Broedvogels.....	14
7.2	Vleermuizen.....	15
7.3	Grondgebonden zoogdieren.....	16
7.4	Reptielen.....	17
7.5	Amfibieën.....	17
7.6	Vissen	17
7.7	Vaatplanten.....	18
8.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
2. - Locatieschets
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid
5. - Voorgenomen inrichtingsplannen
6. - Overzicht planten op onderzoekslocatie

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Provincie Limburg opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch veldonderzoek en een natuurtoets met betrekking tot de toekomstige voorstadhalte en P&R-terrein Maastricht Noord.

Het aanvullend ecologisch veldonderzoek en de natuurtoets zijn uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy bv in de periode april-mei 2008 met betrekking tot het plangebied heeft uitgevoerd, rapport 08031174 MAA.PRL.ECO d.d. 16 mei 2008.

Onderhavige rapportage bevat de resultaten van het door Econsultancy bv in 2009 uitgevoerde aanvullend ecologisch veldonderzoek ten aanzien van de te verwachten beschermde soorten. De resultaten omtrent het voorkomen van beschermde soorten op de onderzoekslocatie en de functie van de locatie voor de betreffende soorten wordt conform de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet getoetst aan de voorgenomen ingreep.

Ter aanvulling op bovenstaande bevat onderhavige rapportage tevens een toetsing op de toepassing van '*Beschermde flora en fauna landgoederenzone Maastricht, Resultaten veldinventarisaties 2004-2009 A2 Beatrixhaven - Stadstraverse*', uitgevoerd door Natuurbalans - Limes Divergens bv ten behoeve van de beoordelingen van plannen in de nabijheid van het betreffende plangebied (ondertunneling A2 en aansluiting met Beatrixhaven).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties worden voorkomen. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen (blijvende) schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De gehele onderzoekslocatie, betreffende de ontwikkeling van de voorstadhalte en P&R-terrein Maastricht Noord met bijbehorende voorzieningen (± 8 ha) is gelegen aan de Limmelderweg, de Hoekerweg en de Meerssenerweg, circa 3 km ten noordoosten van de kern van Maastricht in de gemeente Maastricht (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 69 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 178.030$, $Y = 320.180$. De onderzoekslocatie is grotendeels gelegen in het kilometerhok 178/320. Het overige deel van de onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 178/319.

Voor de ontwikkeling van de treinhalte, een P&R transferium en een verbinding voor fietsers en voetgangers met de Meerssenerweg, is de onderzoekslocatie opgesplitst in drie deellocaties. De opsplitsing heeft tevens een administratieve functie vanwege grondeigendom en planning.

De gehele onderzoekslocatie is globaal omsloten door de Beatrixhaven ten westen, de Meerssenerweg en aangrenzend het herstellingsoord "Dr. Poelsoord" en landgoed "Marienwaard" met bijbehorende schoolfaciliteiten ten oosten en het vierbaans spoor met talud en aangrenzende percelen. De percelen langs het spoor kenmerken zich als een relatief open, groen en kleinschalig (landelijk) gebied met enkel agrarische activiteiten, woonpercelen en natuurontwikkeling.

Deellocatie I: Fiets- en voetgangersverbinding

Dit terreindeel heeft betrekking op een ruig grasland met enkele bomen en veel ruigtekruiden. Het perceel wordt extensief begraaasd door twee galloway-runderen. De deellocatie heeft een natuurfunctie ("Natuurpark Nazareth") wat zich kenmerkt door een open en grazig karakter met langs de zuidgrens de Kanjelbeek waarlangs enkele (oude) beeldbepalende knotwilgen staan. De Kanjelbeek loopt via een spoorviaduct onder de spoordijk door en verbindt de kasteeltuinen van kasteel "Jeruzalem" en kasteel "Bethlehem" ten zuidwesten van de locatie met het herstellingsoord "Dr. Poelsoord" en landgoed "Marienwaard" ten oosten van de onderzoekslocatie. Ten noorden van de deellocatie bevindt zich woningbouw, grenzend aan de Meerssenerweg. De bijbehorende percelen grenzen aan de spoorzone en bestaan uit uitgerasterd weiland, een hoogstam fruitboomgaard met schuren, houtopslag en een verruigd perceel met een oude toegangspoort, waarschijnlijk behorende tot landgoed "Marienwaard".

Deellocatie II: P&R transferium

De bebouwing op deellocatie II bestond ten tijden van de quickscan uit een woonhuis met enkele schuren. Bij aanvang van het aanvullend onderzoek was alle bebouwing verdwenen. Naar verwachting is de betreffende bebouwing in het najaar van 2008 gesloopt. Ten oosten en noorden van het gesloopte woonhuis bevindt zich een verruigde moestuin, een verruigde siertuin en een kleine weide. In en langs de voormalige tuin bevindt zich een houtwal en een meidoornhaag.

De deellocatie wordt van noordoost naar zuidwest doorsneden door, een met asfalt verhard, fietspad (Limmelderweg). Langs het fietspad bevindt zich een goed ontwikkelde houtwal met inheemse struiksoorten. Het gebied ten oosten van het fietspad is in gebruik als akker. Zuidelijk op de deellocatie staan in een hoefijzervorm oude essen en wilgen. Dit betreft waarschijnlijk een oud relict, welke in het verleden behoorde tot één van de landgoederen dan wel kastelen in de omgeving. Langs de spoorzone bevindt zich een begroeiing met voornamelijk wilgen en elzen en een greppel welke van het noorden naar het zuiden langs de spoorzone uitloopt in een brede sloot met oevervegetatie.

Ten zuiden van de deellocatie ligt een goederenspoorbaan naar de Beatrixhaven met een begeleidende vegetatie, bestaande uit braamstruweel, ruigtekruiden, meidoorn en opslag van wilg. Het terreindeel ten westen van het fietspad is voornamelijk in gebruik als akker. Langs de westgrens van de deellocatie bevindt zich een aarden wal, begroeid met braamstruweel, struiken en bomen, welke het industrieterrein grotendeels aan het oog onttrekt. Op het meest noordwestelijk terreindeel bevindt zich een parkeerplaats.

Deellocatie III: Treinhalte

De laatste deellocatie heeft betrekking op de spoorzone zelf. Het betreft een vierbaans spoorzone op de trajecten Maastricht - Heerlen en Maastricht - Sittard. De spoorzone zelf bestaat uit een met spoorsteenslag verhard traject met bovenleiding plus de aansluiting van het enkelspoor aftakking naar de Beatrixhaven.

Het spoortalud langs de westzijde van het spoor bestaat uit gras en kruidenvegetatie met een maai-beheer waarbij (een deel van) het maaisel blijft liggen. De onderzijde van het talud is begroeid met riet, struiken en boomopslag. Langs het talud bevindt zich een sloot welke op plaatsen enkele meters breed is en op andere plaatsen alleen bestaat uit een natte greppel. De sloot is aan weerszijden begroeid met struiken, riet en bostruweel. Het spoortalud langs de oostzijde bestaat uit ruigtekruiden. Een deel van het talud bestaat uit een spoorbaan geleidende houtwal met wilg, meidoorn en els.

3.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens een 'lightrail' treinhalte te ontwikkelen ter plaatse van deellocatie III. Deellocatie II zal worden ontwikkeld tot een P&R transferium met circa 500 parkeerplaatsen. Op deellocatie II zullen tevens de facilitaire onderdelen van het treinstation worden gerealiseerd. De opdrachtgever is voornemens om op deellocatie I een fiets- en voetpad aan te leggen om de treinhalte met de Meerssenerweg te verbinden. Daarnaast bestaat het voornemen om in zuidelijke richting vanaf de zuidelijke knik in de toekomstige hellingbaan van de treinhalte, via het kortste route principe, oriënteert op de woonbuurt "Nazareth" een voetpad te realiseren. Dit voetpad is echter nog niet op de plantekening in bijlage 5 aangegeven.

Naast de infrastructuur zullen er tevens groene elementen worden gerealiseerd binnen het plangebied. Zo zal de beukenlaan in het verlengde van het fietspad op deellocatie II (Limmelderweg) in zuidelijke richting worden doorgetrokken naar de tuinen van Kasteel "Bethlehem". Of dit eveneens beuken zullen betreffen is vooralsnog niet bekend. Daarnaast wordt er tevens een bomenlaan gerealiseerd langs de toekomstige fiets- en voetgangersverbinding tussen de treinhalte en de Meerssenerweg. Deze te realiseren bomenlaan sluit loodrecht aan, met een opening ter hoogte van het spoor en de treinhalte, op de eerder genoemde aan te planten bomenlaan ten westen van het spoor. Hierdoor wordt er een laanverbinding gecreëerd tussen de doorgetrokken beukenlaan en de tuinen van het herstellingsoord "Dr. Poelsoord". Verder zullen er kleine groene elementen als gazon met enkele bomen en struiken worden aangeplant binnen het toekomstige P&R- terrein en mogelijk zal de zuidpunt van deellocatie II worden ingericht als natuur.

3.3 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

De voorgenomen inrichting is sinds november 2009 middels een plankaart grotendeels bekend, zie bijlage 5. Op basis van deze plankaart zullen met name de huidige inrichting en functie van deellocatie II wijzigen. De te verwachten (verstorende) ingrepen worden in onderstaande alinea's per deellocatie nader beschreven.

Deellocatie I: Fiets- en voetgangersverbinding

De aanleg van het fiets- en voetpad en het wandelpad op deellocatie I betreft een smalle strook verharding met of zonder verlichting. De exacte locatie en het gebruik van verlichting is vooralsnog niet bekend. Er zullen naar verwachting graafwerkzaamheden worden uitgevoerd waarbij een zone, breder dan het uiteindelijke fiets- en voetpad, wordt verstoord. Indien het voorgenomen wandelpad over de beek komt te liggen zullen er mogelijk werkzaamheden uitgevoerd worden die verstorend kunnen zijn ten aanzien van de oevers van de Kanjelbeek.

Deellocatie II: P&R transferium

De te verwachten ingreep op deellocatie II heeft betrekking op het verwijderen van bomen en struiken en het verwijderen van verhardingslagen en het overige grondgebruik. De ingreep heeft ook betrekking op het vergraven en/of dempen van de sloten langs het spoor in het kader van de aansluiting van het P&R transferium op de treinhalte.

Deellocatie III: Treinhalte

De te verwachten ingreep op deellocatie III heeft betrekking op het vergraven van de met gras, kruidenruigte en bomen begroeide spoortaluds en de aangrenzende sloten met de begeleidende vegetatie.

4. RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan, rapport 08031174 MAA.PRL.ECO d.d. 16 mei 2008, is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet, er met betrekking tot een aantal soort(groep)en meer informatie benodigd is:

Steenuil

Volgens literatuurgegevens broedt er op of in de nabijheid van de onderzoekslocatie steenuil. Dit betekent dat er ergens een territorium in gebruik is door deze jaarrond beschermde broedvogel. De aanwezigheid van kleinschalig landschap met schuren, weidepalen en hoogstamfruitbomen maken van het gebied, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, een geschikt leefgebied voor de steenuil. Door de volledige wijziging van het kleinschalige karakter gaat er mogelijk leefgebied van steenuil verloren. Indien steenuil op of in de directe nabijheid van de locatie broedt zal dit tot gevolg kunnen hebben dat het territorium verloren gaat en de steenuil uit dit gebied zal verdwijnen. Op basis van de quickscan kon niet worden uitgesloten dat de steenuil op de onderzoekslocatie of in de directe nabijheid een territorium heeft. Om inzichtelijk te krijgen in hoeverre en op welke manier de steenuil van het plangebied gebruik maakt, is nader onderzoek in het geschikte seizoen noodzakelijk.

Vleermuizen

Door de kap van de oudere bomen op het zuidelijke terreindeel van deellocatie II gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Deellocatie II is tevens geschikt als vliegroute en als foerageergebied. Op basis van de huidige onderzoekinspanning kan niet worden vastgesteld of deze functies intensief worden gebruikt door op de deellocatie of in de nabijheid verblijvende vleermuizen. De houtwal over de deellocatie is een geschikte verbinding tussen de oude beukenlaan ten noorden van de deellocatie, het gebied met landgoederen ten zuidwesten van de deellocatie en het bebouwde gebied van Maastricht. Het spoor is een zeer geschikte noord - zuid vliegverbinding door het landschap. Door de voorgenomen aanleg van het treinstation is er een mogelijke belemmering van de functie als vliegverbinding voor vleermuizen.

Op basis van de quickscan waren er onvoldoende bruikbare gegevens beschikbaar over het gebruik door vleermuizen van de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Gelet op de omvang van de onderzoekslocatie en de verschillende functies (verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute,) die het gebied op basis van habitatkenmerken kan hebben, is het mogelijk dat er overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot vleermuizen. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitel te geven over het gebruik van de onderzoekslocatie door vleermuizen. Vervolgens dient te worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de voorbereiding en de uitvoer van het project en of een ontheffing noodzakelijk is.

Steenmarter

Het woonhuis en de schuren op de onderzoekslocatie, ten tijde van de quickscan aanwezig, waren geschikt voor steenmarter als verblijfplaats. Het was destijds niet bekend of steenmarter gebruik maakte van deellocatie II als vaste rust- en of verblijfplaats. In de gemeente Maastricht komt steenmarter veelvuldig voor. Een eventueel verlies van een verblijfplaats zal echter geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de steenmarter maar is wel een overtreding van de Flora- en faunawet. Er waren nadere gegevens noodzakelijk om het gebruik van de bebouwing door steenmarter te kunnen vaststellen dan wel uitsluiten.

Reptielen

De afwisseling tussen weiland en droge randen met het spoor vormen een geschikt habitat voor levenbarende hagedis. Door het ontbreken van optimaal habitat zal hazelworm niet structureel gebruik maken van deellocatie I. Deellocatie I vormt wel geschikt migratiehabitat voor deze soorten van oost naar west en van zuid naar noord. Voor levendbarende hagedis en hazelworm is langs de randen van deellocatie II geschikt habitat aanwezig. De houtwal, de beplante aarden wal langs de Beatrixhaven en de overige vegetatie met akkerranden en het langs het goederenspoor gelegen begroeide talud bieden voortplantings- en schuilmogelijkheden voor met name levendbarende hagedis.

Het spoortalud is onderdeel van de belangrijkste noord - zuid verbinding voor reptielen. Tevens biedt het talud ideaal leefgebied voor levendbarende hagedis, hazelworm en muurhagedis (indien deze zich langs het spoor verspreid heeft vanuit Maastricht). Er zijn aanvullende gegevens nodig om het effect van de ingrepen op hazelworm en/of levendbarende hagedis (mogelijk ook muurhagedis) te kunnen toetsen.

Amfibieën

Het grasland op deellocatie I zal door diverse amfibieën worden gebruikt om te foerageren. Op plekken waar water, in de periode april - augustus, stagneert is eiafzet mogelijk met betrekking tot rugstreeppad. De beek langs deellocatie I is een geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten als alpenwatersalamander. Er vindt mogelijk migratie plaats tussen voortplantingswater en landhabitat tussen de locatie en de in de omgeving gelegen landgoederen en EHS. Het enige oppervlaktewater op deellocatie II bevindt zich langs het spoor. Dit water is geschikt voortplantingswater voor diverse amfibieën. Streng beschermde soorten als kamsalamander en alpenwatersalamander zijn niet uitgesloten. De gehele locatie is geschikt als landhabitat voor de soorten die zich mogelijk op de onderzoekslocatie of in de nabijheid voortplanten. Het spoortalud en de naastgelegen greppels en sloten dienen naar verwachting als verbinding tussen noord en zuid voor diverse amfibieën.

Het vergraven en dempen van oppervlaktewater op deellocaties II en III is de grootste mogelijk verstorende ingreep. Indien streng beschermde soorten gebruik maken van het water voor de voortplanting dan maken ze ook gebruik van de deellocaties als landhabitat en om te overwinteren. Een aanvullend onderzoek, binnen het geschikte onderzoeksseizoen, dient meer uitsluitel te geven over het voorkomen van beschermde amfibieën binnen het plangebied. Vervolgens dienen de resultaten te worden getoetst aan de voorgenomen ingreep en de Flora- en faunawet.

Vissen

De beek langs de zuidzijde van deellocatie I is geschikt voor beschermde vissoorten als grote modderkruiper en biermje. Indien het oppervlaktewater op de onderzoekslocatie in open verbinding staat met het oppervlaktewater buiten de onderzoekslocatie zoals de beek dan is het niet uitgesloten dat er door het verstoren van het water op de locatie beschermde vissoorten verstoord worden. Indien de ingreep ook betrekking heeft op de beek of de oevers van de Kanjelbeek is hier eveneens verstoring van beschermde vissoorten mogelijk. Op basis van de quickscan kon niet worden uitgesloten of er met betrekking tot de soortgroep vissen een overtreding te verwachten is. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om het effect te kunnen toetsen, indien de beek (in)direct zou worden verstoord door de ingreep.

Vaatplanten

Tijdens de quickscan is de grote kaardenbol aangetroffen op deellocatie I. Op basis van het habitat (vochtig kruidenrijk grasland met stagnatie van water en extensieve begrazing) zijn ook beschermde soorten als grasklokje, lange ereprijs en slanke sleutelbloem niet uit te sluiten. Op deellocatie II zijn eveneens potentiële groeiplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen. Het betreft de aarden wal langs de Beatrixhaven, de akkerranden, de rand met het goederenspoor en het struweel langs het spoor en de naastgelegen sloot. De spoorzone zelf is minder geschikt voor beschermde planten. De taluds van het spoor zijn echter wel geschikt voor een beschermde soort als grasklokje of wilde marjolein.

De gehele onderzoekslocatie is geschikt voor beschermde vaatplanten. De afwisseling in vegetatiestructuren en landgebruik, het vegetatiebeheer langs de spoorlijn en door de natuurontwikkeling zullen er naast grote kaardenbol mogelijk ook andere beschermde soorten op de onderzoekslocatie voorkomen. De bestaande gegevens van de provincie Limburg zijn verouderd en mogelijk onvolledig om een accurate beoordeling mogelijk te maken. Aanvullende veldgegevens zijn noodzakelijk om het effect van de ingrepen op de verschillende deellocaties te kunnen toetsen.

5. ONDERZOEKSMETHODIEK

Op basis van de quickscan in 2008 was het niet mogelijk om met betrekking tot alle soort(groep)en vast te stellen in hoeverre beschermde soorten, waar de onderzoekslocatie geschikt habitat voor vormt, daadwerkelijk van de onderzoekslocatie gebruik maken. Om vast te kunnen stellen of de onderzoekslocatie een functie heeft voor de te verwachten soorten is in de periode maart-november aanvullend veldonderzoek uitgevoerd.

Vervolgens zijn de resultaten omtrent de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie en de functie van de locatie voor de betreffende soorten, conform de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet getoetst aan de voorgenomen ingreep. Ter aanvulling op de resultaten van het aanvullende veldonderzoek zijn de resultaten uit het rapport '*Beschermde flora en fauna landgoederenzone Maastricht, Resultaten veldinventarisaties 2004-2009 A2 Beatrixhaven - Stadstraverse*' meegenomen in de beoordeling

5.1 Aanvullend veldonderzoek

Steenuil

In de periode maart tot begin april zijn met betrekking tot steenuil een tweetal avondbezoeken en één ochtendbezoek uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing van zowel de baltsroep als de territoriumroep. Voor het vaststellen van een territorium of broedgeval is één waarneming van een roepende steenuil binnen de onderzoekslocatie voldoende. De inventarisatiemethode is overeenkomstig de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE).

Vleermuizen

In de periode juni-september zijn in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. Vier veldbezoeken hebben plaatsgevonden in de uren direct na zonsondergang en één veldbezoek heeft plaatsgevonden in de uren direct voor zonsondergang. De inventarisatiemethode is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisinventarisaties 2 april 2009. Het protocol is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in samenwerking met het Ministerie van LNV en de Gegevensautoriteit Natuur. De geleverde onderzoeksinspanning is gebaseerd op gewone grootoorvleermuis. De minimale protocolaire onderzoeksinspanning met betrekking tot de overige vleermuissoorten vallen allen binnen die van gewone grootoorvleermuis.

Gedurende de maand juni hebben de meeste soorten hun kolonieplekken bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren en in de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen. Vanwege de voortijdige sloop van de woning en schuren op deellocatie II is het onderzoek voornamelijk gericht op de functies foerageergebied en vliegroute met betrekking tot stedelijk gebied gerelateerde soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Daarnaast is er met betrekking tot de spechtenholtes in bomen op deellocatie II ook aandacht besteed aan de functies zomerverblijf, paarverblijf en kraamverblijf ten aanzien van boombewonende soorten als watervleermuis, rosse vleermuis, franjestaart en gewone grootoorvleermuis.

De veldbezoeken zijn, gezien de omvang van de onderzoekslocatie, uitgevoerd door minimaal 2 ecologen van Econsultancy met behulp van bat-detectors (Pettersson D240x en D200). Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Hierbij zijn de waarnemers verspreid over de onderzoekslocatie gaan observeren, om zo vliegroutes over het terrein in kaart te kunnen brengen. Daarnaast is er gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende dieren bij holtes in bomen.

Steenmarter

Voor steenmarter was voorgesteld om een eenmalige intensieve inspectie uit te voeren, tijdens voor steenmarter gunstige weersomstandigheden, waarbij alle geschikte bebouwing op deellocatie II grondig zou worden onderzocht op verblijfsindicaties van een steenmarter. Door de sloop van de betreffende bebouwing was een dergelijke inspectie echter niet meer mogelijk. Wel is tijdens de veldbezoeken gedurende de avonduren gelet op de aanwezigheid van steenmarter op en nabij de onderzoekslocatie.

Reptielen

In de periode maart tot september hebben er in totaal vijf veldrondes plaatsgevonden met betrekking tot reptielen. Tijdens vier veldbezoeken (zonnige dagen) is door middel van het lopen van vaste looppatronen gezocht naar zonnende reptielen als levendbarende hagedis en hazelworm. Daarnaast is er tijdens alle veldbezoeken overdag, door het omdraaien van objecten als hout, stenen restmaterialen van de gesloopte bebouwing, gezocht naar rustende dieren. De inventarisatiemethode is als voorgescreven door RAVON (Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland, 2003), met de nadruk op geschikte perioden voor het waarnemen van levendbarende hagedis en hazelworm.

Amfibieën

In de periode maart-november hebben in totaal 8 veldbezoeken plaatsgevonden met betrekking op amfibieën. Tijdens 4 veldbezoeken (maart, mei, juni en augustus) is het oppervlakte water op de onderzoekslocatie bemonsterd met behulp van een RAVON-net. Hierbij is in het voorjaar gezocht naar adulten en in de eerste zomermaanden naar larven en juvenielen. Het scheppen werd echter bemoeilijkt door de begroeiing van bomen en struiken langs en deels in het water. Toch is het gelukt om per veldbezoek en aantal scheppen (steekproefsgewijs) in het betreffende water uit te voeren. De beek was daarentegen relatief goed te bemonsteren met het schepnet.

Daarnaast is er tijdens de veldbezoeken gedurende de avonduren met behulp van een zaklamp gezocht naar salamanders in het oppervlaktewater. Dit werd naast de begroeiing tevens bemoeilijkt door de hoeveelheid kroos dat op het oppervlaktewater aanwezig was. Verder is er tijdens de avonduren in het voorjaar ook gelet op kooractiviteiten van kikkers en padden. In de zomer en in het najaar is er tijdens de veldbezoeken overdag gezocht, onder elementen als hout, stenen en restmaterialen van de gesloopte bebouwing, naar amfibieën in landfase. De inventarisatiemethode is als voorgeschreven door RAVON (Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland, 2001), met de nadruk op geschikte perioden voor het waarnemen van alpenwatersalamander, kamsalamander en rugstreep-pad.

Vissen

In combinatie met het onderzoek naar amfibieën hebben er in de periode maart-augustus 4 veldbezoeken plaatsgevonden met betrekking tot vissen. Hierbij zijn zowel het oppervlakte water langs het spoortalud op deellocatie II, ondanks de obstakels, en de beek op deellocatie I steekproefsgewijs bemonsterd met behulp van een RAVON-net.

Vaatplanten

In juni en augustus heeft er een inventarisatie plaatsgevonden met betrekking tot beschermde plantensoorten. De inventarisatie in augustus was echter meer een controle om na te gaan of nog andere planten aanwezig waren dan tijdens de eerste inventarisatie. Doordat er twee inventarisaties zijn uitgevoerd is de waarnemingskans van alle eventueel aanwezige beschermde planten het grootst, omdat niet alle planten dezelfde bloeiperiode hebben.

Overzicht veldbezoeken

Econsultancy bv heeft alle disciplines in eigen beheer uitvoeren. Hierdoor konden een groot aantal veldbezoeken met betrekking tot verschillende soort(groep)en gecombineerd worden uitgevoerd. In totaal hebben er 10 veldbezoeken plaatsgevonden. De tijdsduur was echter afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep(en). Alle veldbezoeken zijn door minimaal twee personen uitgevoerd. Onderstaande tabellen bevat een overzicht van de uitgevoerde onderzoeksinspanning per soort(groep) inclusief weersomstandigheden per veldbezoek.

Tabel I **onderzoeksinspanning (veldbezoeken) per soortgroep**

	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
steenuil	2	1	-	-	-	-	-	-	-
vleermuizen	-	-	-	2	1	1	1	-	-
reptielen	1	-	1	*	-	*	*	-	-
amfibieën	2	1	1	*	-	*	1	-	1
vissen	*	-	*	1	-	1	-	-	-
vaatplanten	-	-	-	1	-	1	-	-	-

* de betreffende soortgroep is tegelijkertijd onderzocht tijdens de onderzoeksinspanning van een andere soort groep. Zo is er tijdens het scheppen met het schepnet met betrekking tot amfibieën tegelijkertijd gelet op eventueel gevangen vissen en vice-versa. Dit geldt ook voor vaatplanten en reptielen. Hierdoor is het aantal uitgevoerde veldbezoeken per soortgroep in een aantal gevallen hoger dan destijds in de offerte is aangegeven. Door de combinaties valt dit echter binnen het budget.

Tabel II: onderzoeksinspanning per veldbezoek en weersomstandigheden

datum (2009)	tijd	gem. temperatuur	bewolking	windkracht	neerslag
13 maart	18:30 - 21:00	9 °C	zwaar bewolkt	2 Bft	-
31 maart	6:00 - 11:00	10 °C	onbewolkt	2 Bft	-
1 april	20:00 - 22:30	12 °C	onbewolkt	4 Bft	-
8 mei	9:00 - 13:00	14 °C	half bewolkt	3 Bft	-
3 juni	12:00 - 18:00	18 °C	half bewolkt	3 Bft	-
3 juni	21:30 - 0:30	15 °C	licht bewolkt	2 Bft	-
30 juni	2:30 - 5:30	16 °C	half bewolkt	1 Bft	-
16 juli	21:30 - 20:30	23 °C	half bewolkt	2 Bft	-
26 augustus	11:00 - 17:00	25 °C	licht bewolkt	3 Bft	-
26 augustus	20:30 - 23:30	21 °C	licht bewolkt	2 Bft	-
15 september	14:00 - 16:00	18 °C	zwaar bewolkt	2 Bft	-
15 september	19:45 - 22:45	15 °C	zwaar bewolkt	1 Bft	-
9 november	11:00 - 13:00	6 °C	geheel bewolkt	3 Bft	-

5.2 Natuurtoets

De resultaten van het aanvullende veldonderzoek met als aanvulling de resultaten uit het rapport '*Be-schermd flora en fauna landgoederenzone Maastricht, Resultaten veldinventarisaties 2004-2009 A2 Beatrixhaven - Stadstraverse*', dat is uitgevoerd door Natuurbalans - Limes Divergens bv ten behoeve van de beoordelingen van plannen (ondertunneling A2 en aansluiting met Beatrixhaven) in de nabijheid van de onderzoekslocatie, zijn conform de verbodsbepalingen uit de Flora -en faunawet getoetst.

Tot het oorspronkelijke onderzoeksgebied van het reeds genoemde onderzoek van Natuurbalans - Limes Divergens bv, behoren ook de deellocaties I en III met betrekking tot de toekomstige voorstadhalte en P&R-terrein Maastricht Noord. Het onderzoeksgebied van Natuurbalans is middels een veldinventarisatie onderzocht op het voorkomen van **vleermuizen**, **kamsalamander** en **das**. Aan de aanwezigheid van flora, reptielen, vissen en overige fauna in het oorspronkelijke onderzoeksgebied is globaal aandacht besteed. De verspreiding van deze groepen is reeds uitvoerig onderzocht in 2004, 2005 en 2008. De huidige kennis dient als volledig en actueel te worden beschouwd. In 2009 is het onderzoeksgebied van Natuurbalans ten opzichte van de eerdere onderzoeken uitgebreid met een smalle strook van de Beatrixhaven, waar ook deellocatie II deel van uitmaakt. Deze uitbreiding is volledig onderzocht op beschermde plant- en diersoorten.

Door de uitbreiding van het onderzoeksgebied van Natuurbalans is de onderzoekslocatie ten behoeve van de toekomstige voorstadhalte en P&R-terrein Maastricht Noord, door twee onafhankelijke ecologische onderzoek- en adviesbureaus onderzocht op beschermde flora en fauna. Hierdoor is er een zeer betrouwbaar inzicht verkregen in de aanwezigheid van soorten die conform de Flora- en faunawet een beschermde status genieten. Wanneer uit beide veldonderzoeken blijkt dat een bepaalde soort(groep) niet is waargenomen en tevens niet is te verwachten, mag worden aangenomen dat ten aanzien van de betreffende soort(groep) geen verstoring op zal treden door de voorgenomen plannen. De beschermde soorten die wel zijn waargenomen en waarvoor de onderzoekslocatie een belangrijke functie vervult, zullen ten aanzien van de voorgenomen plannen conform de verbodsbepalingen uit de Flora -en faunawet worden getoetst. Daarbij zal er worden geadviseerd omtrent de noodzaak van een ontheffingsaanvraag per soort(groep) in verband met een benodigde ontheffing of het laten goedkeuren van de plannen en maatregelen door Dienst Regelingen (Ministerie van LNV) om negatieve effecten ten aanzien van beschermde soorten te voorkomen.

6. ONDERZOEKSRESULTATEN

6.1 Vogels

Steenuil

Tijdens geen van de aanvullende veldbezoeken met betrekking tot steenuil, waarbij gebruik is gemaakt van geluidsnabootsingen, zijn er waarnemingen gedaan van steenuil op of nabij de onderzoekslocatie. Op basis van de geleverde onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden aangenomen dat de onderzoekslocatie geen deel uitmaakt van een steenuilenterritorium.

Ook volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (█ 2009) maakt de onderzoekslocatie geen deel uit van een steenuilenterritorium. Het meest nabijgelegen steenuilenterritorium bevindt zich volgens het archief van het Natuur Historisch Genootschap Limburg (NHGL) 1995 - 2009 op circa 1,5 km afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie.

Overige broedvogels

Ondanks dat er geen broedvogelinventarisatie is uitgevoerd door Econsultancy zijn tijdens het broedseizoen binnen de onderzoekslocatie onder andere huismus, boerenwaluw, bosrietzanger en spotvogel waargenomen. Hiervan staan huismus, boerenwaluw en spotvogel op de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004. Bosrietzanger en spotvogel hebben naar verwachting gebroed in struiken binnen de onderzoekslocatie. Huismus en boerenwaluw maken van de onderzoekslocatie, met name deellocatie I, gebruik om te foerageren. Tijdens het broedseizoen is er geen grote bonte specht waargenomen op de onderzoekslocatie. De nestholtes in de bomen oude wilgen op deellocatie II zijn in 2009 niet gebruikt als nestholte.

Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (█ 2009) hebben er recentelijk geen vogelsoorten binnen de onderzoekslocatie gebroed, waarvan het nest in de huidige wetgeving een jaarrond beschermde status geniet.

6.2 Vleermuizen

Tijdens het aanvullende veldonderzoek zijn binnen de onderzoekslocatie of in de directe nabijheid relatief grote aantallen gewone dwergvleermuizen en een enkele laatvlieger waargenomen. Uit de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (█ 2009) blijkt dat in de omgeving van de onderzoekslocatie tevens de soorten franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de periode 2004 – 2009 zijn waargenomen. Deze soorten zijn zowel tijdens het veldonderzoek van Econsultancy als tijdens de veldonderzoeken van Natuurbalans - Limes Divergens niet binnen de onderzoekslocatie waargenomen. De onderzoekslocatie wordt echter alleen (intensief) gebruikt door gewone dwergvleermuizen.

Tabel III. *aantallen waargenomen vleermuizen*

	3 juni	30 juni	16 juli	26 augustus	15 september
gewone dwergvleermuis	11	9	34	20	13
laatvlieger	-	2	-	-	-

Het verschil in aantallen per veldbezoek kan onder andere te maken met de verschillende punten waarop de aandacht per veldbezoek is gericht. Daarnaast hebben de verschillen in aantallen mogelijk te maken met het seizoensverloop. Tijdens de kraamperiode vliegen de meeste zogende vrouwtjes mogelijk naar dichterbij gelegen foerageergebieden, omdat deze een aantal keer terug naar de ver-

blijfplaats moeten om het jong te zogen. Na deze periode, medio half juli, is de zoogperiode voorbij en vliegen de vrouwtjes mogelijk naar verder gelegen foerageergebieden die voedsel rijker zijn. Daarnaast vliegen mogelijk ook de jonge dieren naar deze gebieden, waardoor de aantallen passerende dieren hoger worden naar mate het seizoen vordert. Dat de aantallen vervolgens weer afnemen heeft naar verwachting te maken met het uiteen vallen van de kraamgroepen. De gewone dwergvleermuizen verspreiden zich over meerdere kleinere groepjes, waardoor ook de concentratie op een vliegrou- te verminderd.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Door de voortijdige sloop van het woonhuis aan de Limmelderweg en het ontbreken van andere bebouwing of ondergrondse objecten op de onderzoekslocatie is het uitgesloten dat er verblijfplaatsen in gebouwen op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Tijdens de aanvullende veldrondes zijn er tevens geen vleermuisverblijven in de oude wilgen met spechtenholtes op deellocatie II vastgesteld. Daarnaast zijn geen waarnemingen gedaan van boombewonende soorten gedaan, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie niet wordt verwacht.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Uit de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (██████████ 2009) blijkt dat binnen straal van circa 1,5 à 2,0 km verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis zijn vastgesteld.

De verblijfplaatsen (kraam- en paarverblijven) van gewone dwergvleermuis bevinden zich hoofdzakelijk in stedelijk gebied circa 1,5 km ten zuiden van de onderzoekslocatie. Daarnaast zijn er tevens 2 paarverblijven circa 500 m te noorden van de onderzoekslocatie vastgesteld. De betreffende verblijven zijn in 2009 waargenomen. De vastgestelde verblijfplaatsen van de overige soorten bevinden zich voornamelijk binnen de landgoederen ten (zuid)oosten en ten noorden van de onderzoekslocatie. De exacte locatie zijn te vinden in het rapport van Natuurbalans - Limes Divergens bv (██████████ 2009).

Foeragerende vleermuizen

Tijdens het aanvullende veldonderzoek zijn er voornamelijk passerende gewone dwergvleermuizen binnen de onderzoekslocatie waargenomen. Een enkel exemplaar bleef hooguit enkele minuten foerageren langs de begroeiing op de onderzoekslocatie, met name deellocatie II. Het merendeel van de waargenomen exemplaren vloog echter in een lijn door over de onderzoekslocatie. In de beukenlaan in het verlengde van de Limmelderweg zijn wel meerdere gewone dwergvleermuizen waargenomen, die een langere tijd in de laan foerageerden.

Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (██████████ 2009) zijn er eveneens geen jagende vleermuizen binnen de onderzoekslocatie waargenomen. De meeste jagende vleermuizen zijn waargenomen in de landgoederen. Uit de gezamenlijke gegevens omtrent de functie foerageergebied blijkt dat de onderzoekslocatie geen belangrijke functie vervult met betrekking tot het vinden van voedsel.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van donkere lijnvormige landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Tijdens het aanvullende veldonderzoek zijn er binnen de onderzoekslocatie relatief grote aantallen passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De meeste dieren kwamen uit zuidelijke richting langs de westzijde van het spoortalud aangevlogen. Eenmaal bij de onderzoekslocatie aangekomen vlogen sommige dieren naar de oostzijde van het spoortalud om vervolgens aan deze zijde hun weg in noordelijke richting te vervolgen. Het merendeel van de dieren vloog echter vanaf de spoorsplitsing dwars over deellocatie II naar de beukenlaan in het verlengde van de Limmelderweg.

Gezien de relatief hoge aantallen gewone dwergvleermuizen die de onderzoekslocatie passeerden, kan worden aangenomen dat de onderzoekslocatie een onderdeel vormt van een vliegroute. Deze vliegroute verbindt naar verwachting de verblijfplaatsen ten zuiden van de onderzoekslocatie met de landgoederen ten noorden van de onderzoekslocatie, die als foerageergebied dienen. De betreffende verblijfplaatsen en foerageergebieden zijn weergegeven in het rapport van Natuurbalans - Limes Divergens bv [REDACTED] (2009). De vliegroute over de onderzoekslocatie is schematisch weergegeven in bijlage 2 van onderhavige rapportage.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

Door de voortijdige sloop van het woonhuis aan de Limmelderweg en het ontbreken van andere potentiële verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie is het uitgesloten dat er verblijfplaatsen van steenmarter op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek op 3 juni is op het westelijke terreindeel van deellocatie II een steenmarter waargenomen die de onderzoekslocatie langs de westzijde passeerde. Waar dit dier zijn of haar verblijfplaats heeft is echter onbekend. Door Natuurbalans zijn in 2009 eveneens waarnemingen gedaan van steenmarter in de omgeving van de onderzoekslocatie. Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv [REDACTED] (2009) zijn in 2004 in de directe omgeving van de onderzoekslocatie een verblijfplaats ten oosten en een verblijfplaats ten zuidwesten vastgesteld. Een verblijfplaats op de onderzoekslocatie is ook bij Natuurbalans niet bekend.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek op 1 april is op deellocatie I een hermelijn (Tabel 1, Flora- en faunawet) waargenomen. Dit dier kwam langs de beek uit de richting van landgoed "Dr. Poelsoord" en verdween vervolgens in de vegetatie op deellocatie I. Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv [REDACTED] (2009) zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie das en eekhoorn waargenomen. De waarnemingen hebben betrekking op de nabijgelegen landgoederen. Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat deze twee beschermde soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie.

6.4 Reptielen

Levendbarende hagedis

Tijdens de veldbezoeken op 8 mei en 3 juni is langs de oostzijde van het goederenspoortje aan de zuidwestzijde van deellocatie II een zonnende sub-adulte levendbarende hagedis waargenomen. Het dier zat beide keren op exact dezelfde plaats. Aangezien er gedurende het gehele onderzoek slechts één exemplaar is waargenomen is het niet aannemelijk dat hier momenteel sprake is van populatie met hoge aantallen. Het is wel mogelijk dat er meerdere individuen aanwezig zijn op het betreffende gedeelte van de onderzoekslocatie en op andere locaties langs het spoor in zuidelijke richting. Er kan hier echter ook sprake zijn van een zwervend individu, op zoek is naar geschikt leefgebied. Aangezien het habitat langs het spoor geschikt is voor levendbarende hagedis, is het mogelijk deze beschermde soort zich hier in aantallen uitbreidt. Het geschikte habitat op de onderzoekslocatie beperkt zich echter, door de combinatie van zonbeschenen plekken en beschutting, voornamelijk tot de zuidpunt van deellocatie II. Op het overige terreindeel waar de voorgenomen ingreep plaats zal vinden is deze beschermde soort niet waargenomen en te verwachten.

Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv [REDACTED] (2009) zijn er geen waarnemingen van levendbarende hagedis bekend binnen of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Levendbarende hagedissen zijn relatief schuwe dieren en verstoppen zich bij het minste of geringste, waardoor het wordt bemoeilijkt om deze soort waar te nemen, zeker als het kleine aantallen betreft. Hierdoor is het mogelijk dat deze soort door Natuurbalans is gemist.

Hazelworm

Tijdens geen van de veldbezoeken is er een waarneming gedaan van hazelworm. Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (2009) is er in het archief van het NHGL een waarneming aanwezig van een hazelworm uit 2007 in de beukenlaan in het verlengde van de Limmederweg. Tijdens de onderzoeken van Natuurbalans is de soort echter nooit binnen of in de omgeving van de onderzoekslocatie aangetroffen. Daarbij wordt de onderzoekslocatie door Natuurbalans, wegens het ontbreken van zonnige, droge bosranden of ijle grasvegetaties, niet als geschikt leefgebied beoordeeld. Het ligt dan ook niet in de lijn der verwachting dat er op de onderzoekslocatie of directe omgeving, zoals de beukenlaan, een populatie hazelwormen aanwezig zal zijn. De onverhoopte aanwezigheid van een incidenteel exemplaar is wegens de noordelijk (hellingbossen "Geuldal") en zuidelijk ("Hoge Fronten") gelegen aanwezige populaties nooit uit te sluiten.

Overige reptielen

Zowel op basis van het aanvullende veldonderzoek van Econsultancy als de onderzoeken van Natuurbalans zijn er geen waarnemingen bekend van andere soorten reptielen binnen of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

6.5 Amfibieën

Kamsalamander

Tijdens geen van de aanvullende veldbezoeken zijn er waarnemingen gedaan van kamsalamanders in het water of op het land binnen de onderzoekslocatie. Ook volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (2009) zijn er in de wateren binnen de onderzoekslocatie geen kamsalamanders aanwezig. In een aantal wateren van Mariënwaard en in een spoorsloot, ten (noord)oosten van de onderzoekslocatie zijn wel kamsalamanders aangetroffen. Voortplanting is echter alleen vastgesteld in de voor kamsalamanders opgeknapte wateren in Mariënwaard. Het voorkomen van een incidentele kamsalamander binnen de onderzoekslocatie in de toekomst is niet uit te sluiten. Vooralsnog is er geen populatie van kamsalamanders binnen de onderzoekslocatie aanwezig.

Overige amfibieën

Tijdens het veldbezoek op 1 april is er binnen deellocatie II, in de voormalige moestuin, een sub-adulte kleine watersalamander in landfase waargenomen. Tevens is tijdens datzelfde veldbezoek een gewone pad waargenomen onder een half verrotte houten biels langs de Limmelderweg ter hoogte van het gesloopte woonhuis. Verder zijn er op basis van het aanvullende onderzoek van Econsultancy als de onderzoeken van Natuurbalans geen waarnemingen bekend van andere amfibieënsoorten binnen of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

6.6 Vissen

Tijdens de veldbezoeken waarbij met behulp van een RAVON-net is gezocht naar beschermde vissoorten zijn alleen zeelt, stekelbaars (tiendoornig) en gevlekte rivierkreeft (Amerikaanse rivierkreeft), gevangen. Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (2009) is in 2008 bierpje aangetroffen in de Kanjelbeek stroomopwaarts van "Dr. Poelsoord". Op het betreffende traject is de Kanjelbeek nog helder, ondiep en snelstromend. Het stilstaande troebele water binnen de onderzoekslocatie is ongeschikt voor stromingsminnende soorten als bierpje.

Daarbij staat het water op de onderzoekslocatie, zover bekend, niet in verbinding met de Kanjelbeek, waardoor vissen vanuit de Kanjel het water op de onderzoekslocatie niet kunnen bereiken.

6.7 Vaatplanten

Tijdens de veldbezoeken met betrekking tot de inventarisatie van beschermde planten is binnen de onderzoekslocatie, enkel op deellocatie I, grote kaardenbol waargenomen (Tabel 1, Flora- en faunawet). Een overzicht van de aangetroffen algemene plantensoorten (niet wettelijk beschermd) binnen de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlag 6.

Volgens de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv [REDACTED] 2009) zijn er binnen de onderzoekslocatie eveneens geen beschermde plantensoorten (Tabel 2/3, Flora- en faunawet) aanwezig.

7. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria.

In het kader van de voorgenomen kapwerkzaamheden zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten voor broedvogels. Ten aanzien van gewone dwergvleermuis en levendbarende hagedis zijn overtredingen te voorkomen door in de planfase van de herontwikkeling rekening te houden met de functie die de onderzoekslocatie heeft voor deze beschermde soorten. Voor de overige onderzochte soort(groep)en zijn, door het ontbreken van geschikt habitat of verblijfsindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet. Er dient echter wel aan de algemene zorgplicht worden voldaan.

7.1 Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en hollenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang.

Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Binnen de onderzoekslocatie zijn echter geen nesten van broedvogels, zoals steenuil, aanwezig die jaarrond zijn beschermd. Tevens maakt de onderzoekslocatie geen deel uit van een functioneel leefgebied dat een jaarronde bescherming geniet.

Voor de waargenomen en te verwachten broedvogels geldt dat, indien bomen, struiken en overige vegetatie buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is en blijft de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

7.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag. Als overtreding van de Flora- en faunawet wordt voorkomen hoeft formeel het werkplan niet te worden voorgelegd aan Dienst Regelingen. Dienst Regelingen geeft er echter wel de voorkeur aan om alle plannen te toetsen. Voor projecten waar bezwaren worden verwacht is het namelijk juridisch van belang een goedgekeurd plan te hebben.

Verblijfplaatsen en foerageergebied

Het aanvullende veldonderzoek heeft uitgewezen dat er op de onderzoekslocatie geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en dat de locatie geen belangrijke functie als foerageergebied vervult. In hoeverre er bij de vroegtijdige sloop van de woning verstoring en overtreding ten aanzien van een verblijfsfunctie voor vleermuizen heeft plaats gevonden is echter niet meer te achterhalen.

Daar de onderzoekslocatie pas in 2009 is bijgevoegd aan het onderzoeksgebied van Natuurbalans - Limes Divergens bv, is de gesloopte woning ook niet in een eerder stadium door Natuurbalans onderzocht.

Vliegroutes

Door het in eerste instantie verwijderen van beplanting op de onderzoekslocatie en het verdwijnen van het donkere karakter van de locatie zal de functie vliegroute ten aanzien van gewone dwergvleermuis worden aangetast. Alleen de komst van laanbeplanting in de toekomstige situatie, waarlangs vleermuizen zich over het toekomstige terrein kunnen verplaatsen, is vooralsnog niet voldoende. Factoren als lichtintensiteit, type beplanting en planning zijn essentieel om verstoring ten aanzien van de vliegroute en overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen voorkomen.

De reeds genoemde factoren dienen samen met de inrichtingsplannen, die vooralsnog een goed uitgangspunt bieden, te worden vastgelegd in een werkprotocol/activiteitenplan om ervoor te zorgen dat er geen onduidelijkheden ontstaan omtrent de uitvoering van de werkzaamheden en het behoud van de functie vliegroute. Het werkprotocol/activiteitenplan kan vooraf door Dienst Regelingen (Ministerie van LNV) worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Gezien de omvang van het plangebied en de maatschappelijke relevantie van de voorgenomen plannen adviseert Econsultancy om de ontwikkelingsplannen met dreigende overtredingen ten aanzien van gewone dwergvleermuis (vliegroute), samen met de voorgenomen inrichtingsplannen en aanvullende maatregelen die verstoring en overtreding dienen te voorkomen, door Dienst Regelingen te laten toetsen. Voor projecten waar mogelijk bezwaren vanuit derden kunnen worden verwacht is het namelijk juridisch van belang een goedgekeurd plan te hebben. Door het geheel door Dienst Regelingen te laten toetsen zal er een dergelijke juridische goedkeuring worden verkregen.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

Vanwege het voortijdig slopen van het woonhuis aan de Limmelderweg zijn er geen potentiële verblijfplaatsen voor steenmarter meer aanwezig binnen de onderzoekslocatie. In hoeverre er bij de vroegtijdige sloop van de woning verstoring en overtreding ten aanzien van een verblijfsfunctie voor steenmarter heeft plaats gevonden is echter niet meer te achterhalen. Daar de onderzoekslocatie pas in 2009 is bijgevoegd aan het onderzoeksgebied van Natuurbalans - Limes Divergens bv, is de gesloopte woning ook niet in een eerder stadium door Natuurbalans onderzocht.

Op de onderzoekslocatie zijn enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van zoogdieren te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie, dient bijvoorbeeld rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren als egel, konijn en hermelijn. Eventueel aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen of dienen eventueel met zorg te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de voorgenomen ingreep. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

7.4 Reptielen

Door de huidige voorgenomen inrichting van de onderzoekslocatie (WEST8 19-11-2009) zal het terreindeel waar een levendbarende hagedis is waargenomen vooralsnog niet worden aangetast door bebouwing of infrastructuur. Wanneer de betreffende zuidpunt van deellocatie II wordt ingericht als natuur en ook als natuur wordt bestempeld, zal de vaste rust- en verblijfplaats van levendbarende hagedis naar verwachting niet worden aangetast en zal er geen overtreding ten aanzien van de huidige wetgeving plaatsvinden. Doordat levendbarende hagedissen zich langs het spoor en langs de toekomstige bomenlanen kunnen migreren naar andere geschikt habitat zal het betreffende gedeelte niet geïsoleerd komen te liggen.

Indien het habitat in de zuidpunt van deellocatie II in een later stadium toch wordt aangetast, door bijvoorbeeld bebouwing, dient voor het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats van levendbarende hagedis een ontheffing te worden aangevraagd. Hierbij zal moeten worden aangetoond dat door het verslechteren van het betreffende kleinschalige habitat de gunstige staat van instandhouding van levendbarende hagedis ter plaatse niet in het geding zal komen.

Op basis van het aanvullende veldonderzoek en de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (2009) is moet voldoende zekerheid uitgesloten dat zich binnen de onderzoekslocatie een populatie hazelwormen bevindt. Van verstoring en overtreding ten aanzien van deze streng beschermde soort is met betrekking tot de voorgenomen ingreep geen sprake.

7.5 Amfibieën

Op basis van het aanvullende veldonderzoek en de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (Felix & Van Hoof, 2009) is moet voldoende zekerheid uitgesloten dat zich binnen de onderzoekslocatie een populatie kamsalamanders bevindt. Van verstoring en overtreding ten aanzien van deze streng beschermde soort is met betrekking tot de voorgenomen ingreep geen sprake.

Op de onderzoekslocatie zijn enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van amfibieën te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie, dient bijvoorbeeld rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van amfibieën als kleine watersalamander en gewone pad. Eventueel aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen of dienen eventueel met zorg te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de voorgenomen ingreep. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Ook bij het dempen van het water langs het spoortalud dient rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige algemeen voorkomende soorten. Dergelijke dempingsactiviteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de voortplantingsperiode. Het wegvangen van de eventueel aanwezige individuen direct voor aanvang van de dempingswerkzaamheden kan bijdragen aan het voorkomen van het onnodig doden van dieren.

7.6 Vissen

Op basis van het aanvullende veldonderzoek en de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (Felix & Van Hoof, 2009) is moet voldoende zekerheid uitgesloten dat in de wateren binnen de onderzoekslocatie beschermde vissoorten aanwezig zijn. Van verstoring en overtreding ten aanzien van deze streng beschermde soort is met betrekking tot de voorgenomen ingreep geen sprake.

Ondanks dat er in de betreffende wateren geen vis is aangetroffen dient bij het dempen van het water langs het spoortalud dient in het kader van de algemene zorgplicht wel rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige algemeen voorkomende soorten. Dit kan worden gecombineerd met het wegvangen van eventueel aanwezige amfibieën.

7.7 Vaatplanten

Op basis van het aanvullende veldonderzoek en de gegevens van Natuurbalans - Limes Divergens bv (2009) is moet voldoende zekerheid uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie beschermde plantensoorten aanwezig zijn, waarvoor geen algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. Van verstoring en overtreding ten aanzien van een streng beschermde soort (Tabel 2/3) is met betrekking tot de voorgenomen ingreep geen sprake.

Doordat de voorgenomen ingreep op deellocatie I zeer gering is, zullen de groeiplaatsen van grote kaardenbol grotendeels gehandhaafd blijven. Doordat voor grote kaardenbol een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt, is voor het eventueel verwijderen van deze plant geen ontheffing nodig. In het kader van de algemene zorgplicht dient deze licht beschermde plant waar mogelijk te worden ontzien bij de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden.

8. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Provincie Limburg een aanvullend ecologisch veldonderzoek en een natuurtoets uitgevoerd met betrekking tot de toekomstige voorstadhalte en P&R-terrein Maas-tricht Noord.

Voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens een 'lightrail' treinhalte te ontwikkelen ter plaatse van deellocatie III. Deellocatie II zal worden ontwikkeld tot een P&R transferium met circa 500 parkeerplaatsen. Op deellocatie II zullen tevens de facilitaire onderdelen van het treinstation worden gerealiseerd. De opdrachtgever is voornemens om op deellocatie I een fiets- en voetpad aan te leggen om de treinhalte met de Meerssenerweg te verbinden. Daarnaast bestaat het voornemen om in zuidelijke richting vanaf de zuidelijke knik in de toekomstige hellingbaan van de treinhalte, via het kortste route principe, oriënteert op de woonbuurt "Nazareth" een voetpad te realiseren.

Naast de infrastructuur zullen er tevens groene elementen worden gerealiseerd binnen het plangebied. Zo zal de beukenlaan in het verlengde van het fietspad op deellocatie II (Limmelderweg) in zuidelijke richting worden doorgetrokken naar de tuinen van Kasteel "Betlehem". Daarnaast wordt er tevens een bomenlaan gerealiseerd langs de toekomstige fiets- en voetgangersverbinding tussen de treinhalte en de Meerssenerweg. Verder zullen er kleine groene elementen als gazon met enkele bomen en struiken worden aangeplant binnen het toekomstige P&R- terrein en mogelijk zal de zuidpunt van deellocatie II worden ingericht als natuur. De voorgenomen inrichting is sinds november 2009 middels een plankaart grotendeels bekend, zie bijlage 5.

De aanleg van het fiets- en voetpad en het wandelpad op deellocatie I betreft een smalle strook verharding met of zonder verlichting. De exacte locatie en het gebruik van verlichting is voornemens nog niet bekend. Er zullen naar verwachting graafwerkzaamheden worden uitgevoerd waarbij een zone, breder dan het uiteindelijke fiets- en voetpad, wordt verstoord. De te verwachten ingreep op deellocatie II heeft betrekking op het verwijderen van bomen en struiken en het verwijderen van verhardingslagen en het overige grondgebruik. De ingreep heeft ook betrekking op het vergraven en/of dempen van de sloten langs het spoor in het kader van de aansluiting van het P&R transferium op de treinhalte. De te verwachten ingreep op deellocatie III heeft betrekking op het vergraven van de met gras, kruidenruigte en bomen begroeide spoortaluds en de aangrenzende sloten met de begeleidende vegetatie.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Binnen de onderzoekslocatie zijn alleen broedvogels waargenomen en te verwachten, waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. De onderzoekslocatie maakt deel uit van een vliegroute van gewone dwergvleermuis die een verbinding vormt tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Langs het goederenspoor, op de grens van de zuidpunt van deellocatie II is minimaal één levendbarende hagedis aanwezig. Verder zijn tijdens aanvullende veldonderzoek binnen de onderzoekslocatie soorten als hermelijn, kleine watersalamander, gewone pad en grote kaardenbol waargenomen.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Voor de waargenomen en te verwachten broedvogels geldt dat, indien bomen, struiken en overige vegetatie buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is en blijft de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Op de onderzoekslocatie zijn, met uitzondering van broedvogels, gewone dwergvleermuis en levendbarende hagedis, enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van algemene soorten te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. Dit neemt echter niet weg dat er wel aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie, dient bijvoorbeeld rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine dieren als egel, konijn, hermelijn, kleine watersalamander en gewone pad. Eventueel aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen of dienen eventueel met zorg te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de voorgenomen ingreep. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Ook bij het dempen van het water langs het spoortalud dient rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige algemeen voorkomende amfibieën en vissen. Dergelijke dempingsactiviteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de voortplantingsperiode. Het wegvangen van de eventueel aanwezige individuen direct voor aanvang van de dempingswerkzaamheden kan bijdragen aan het voorkomen van het onnodig doden van dieren.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Gezien de omvang van het plangebied en de maatschappelijke relevantie van de voorgenomen plannen adviseert Econsultancy om de ontwikkelingsplannen met dreigende overtredingen ten aanzien van gewone dwergvleermuis (vliegroute), samen met de voorgenomen inrichtingsplannen en aanvullende maatregelen die verstoring en overtreding dienen te voorkomen, door Dienst Regelingen te laten toetsen. Voor projecten waar mogelijk bezwaren door derden kunnen worden verwacht is het namelijk juridisch van belang een goedgekeurd plan te hebben. Door het geheel door Dienst Regelingen te laten toetsen zal er een dergelijke juridische goedkeuring worden verkregen.

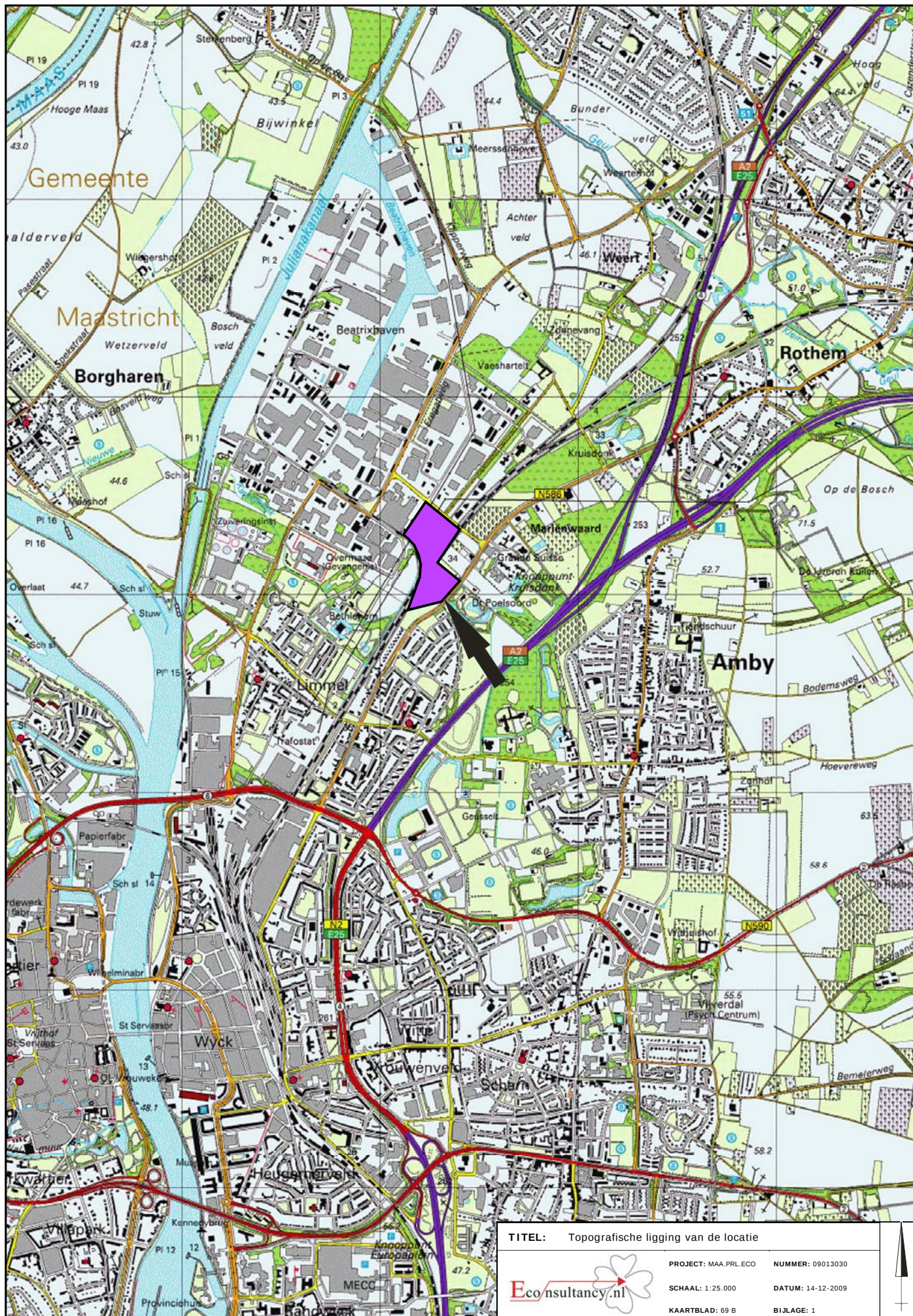
Indien het habitat in de zuidpunt van deellocatie II in een later stadium toch wordt aangetast, door bijvoorbeeld bebouwing, dient voor het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats van levendbarende hagedis een ontheffing te worden aangevraagd. Hierbij zal moeten worden aangetoond dat door het verslechteren van het betreffende kleinschalige habitat de gunstige staat van instandhouding van levendbarende hagedis ter plaatse niet in het geding zal komen.

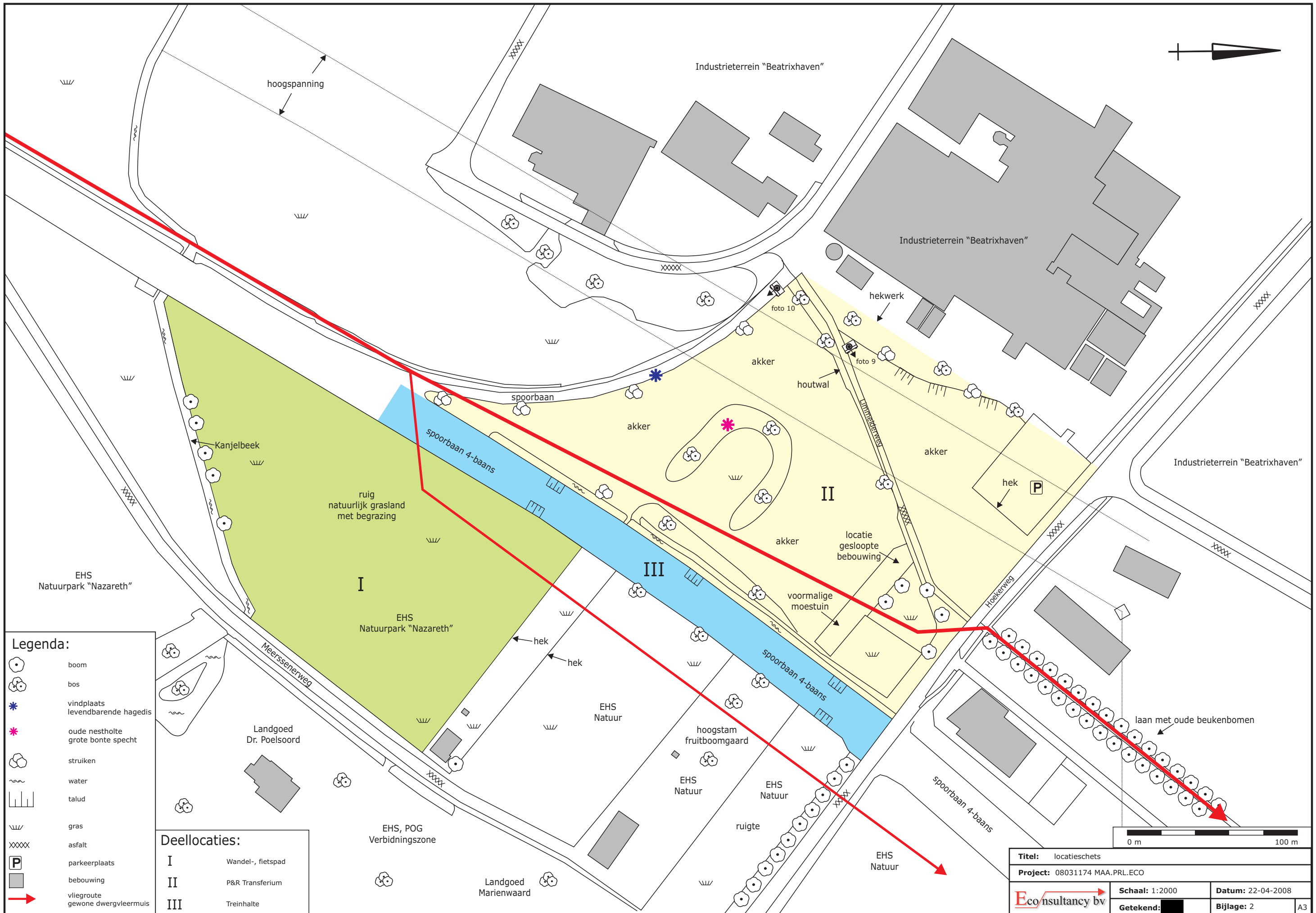
Tabel I, zie volgende pagina, geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en geadviseerde te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffings- aanvraag(*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond be- scherm	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee	ja	opstellen activiteitenplan en aanvullende maatregelen
Grondgebonden zoogdieren		ja	nee	nee	algemene zorgplicht
Reptielen		mogelijk	nee	mogelijk	afhankelijk van inrichting zuidpunt deellocatie II
Amfibieën		ja	nee	nee	algemene zorgplicht
Vissen		mogelijk	nee	nee	algemene zorgplicht
Vaatplanten		ja	nee	nee	Waar mogelijk grote kaardenbol ontzien

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Legenda:

- boom
- bos
- vindplaats levendbarende hagedis
- oude nestholte grote bonte specht
- struiken
- water
- talud
- gras
- asfalt
- parkeerplaats
- bebouwing
- vliegrouete gewone dwergvleermuis

Deellocaties:	
I	Wandel-, fietspad
II	P&R Transferium
III	Treinhalte

Titel: locatieschets	
Project: 08031174 MAA.PRL.ECO	
Schaal: 1:2000	Datum: 22-04-2008
Getekend: [signature]	Bijlage: 2
Eco/nsultancy bv	
A3	

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

[redacted] (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

[redacted] 2000. Vissen in Limburgse Beken. De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

[redacted] 2009. Beschermde flora en fauna landgoederenzone Maastricht. Resultaten veldinventarisaties 2004-2009 voor toetsing Flora- en faunawet. Natuurbalans - Limes Divergens bv, Nijmegen.

[redacted] 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.

[redacted] 2006. Avifauna van Limburg. Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

[redacted] 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

[redacted] 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

[redacted] (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[redacted] (2009). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.

INTERNET

www.minInv.nl (natuurwetgeving)
www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
www.zoogdieratlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

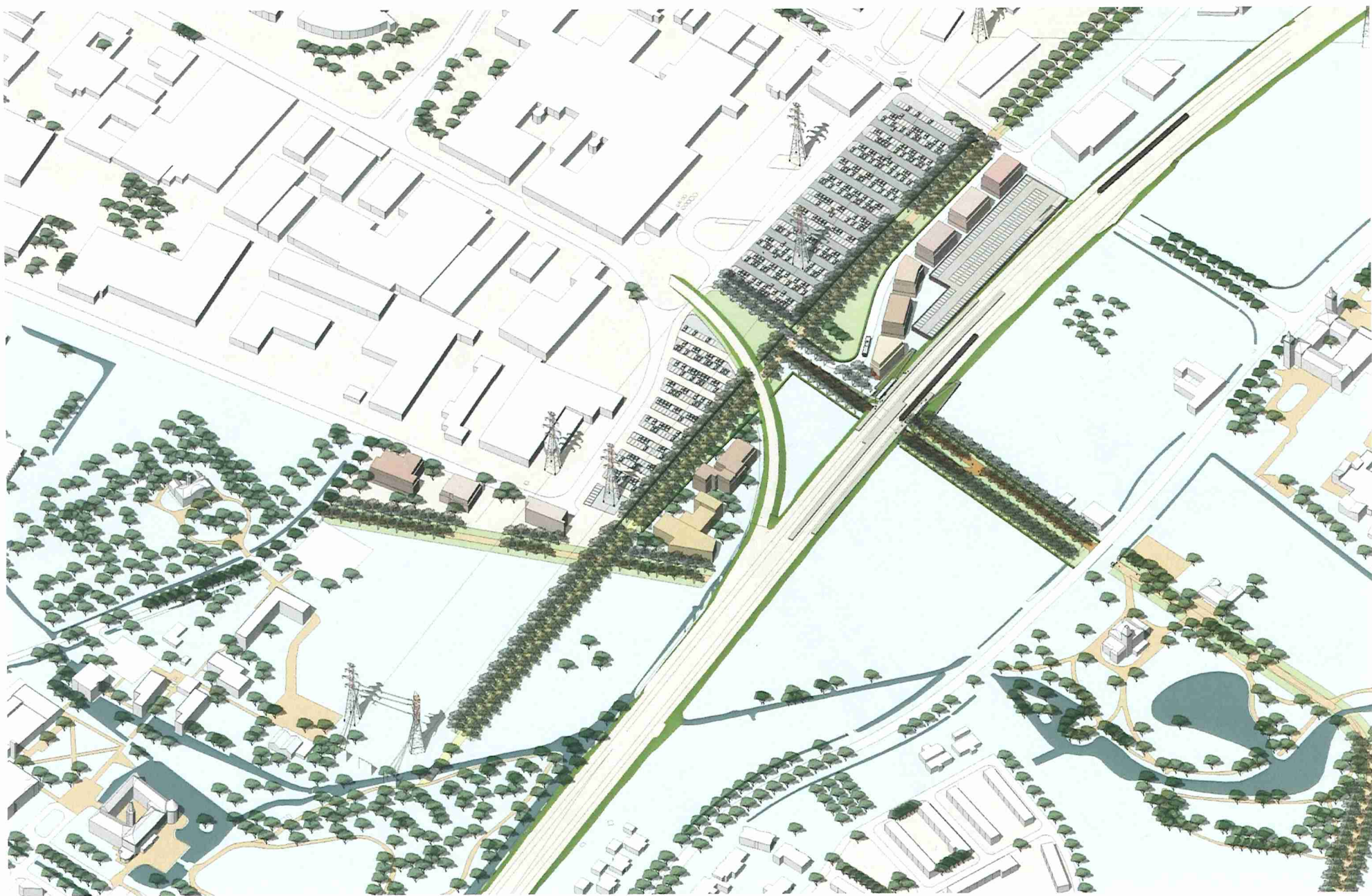
De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.

Bijlage 5 Voorgenomen inrichtingsplannen

Voorstadhalte en P&R – Terrein Maastricht Noord

WEST8 19-11-2009

Plankaart Overzicht

Bijlage 6 Overzicht planten op onderzoekslocatie

Berenklauw
Bergbasterdwederik
Biezenknoppen
Bijvoet
Boerenwormkruid
Bosandoorn
Braam
Brandnetel
Composiet
Cornoelje
Dravik
Geel nagelkruid
Gekroesd fonteinkruid
Gelderse roos
Gele lis
Gele morgenster
Gestreepte witbol
Glanshaver
Grote kaardenbol
Guldenroede
Haagbeuk
Haagwinde
Heermoes
Heggenrank
Hop
Japanse duizendknoop
Kale jonker
Kleine klaver
Knoopkruid
Kropaar
Leverkruid
Mannetjesvaren
Meidoorn
Melkdistel
Moerasvergeet-mij-nietje
Paardenbloem
Ridderzuring
Rode klaver
Scherpe boterbloem
Sint janskruid
Smalle weegbree
Speerdistel
Waterzuring
Wilde aardbei
Wilde margriet
Witte klaver
Zilverschoon
Zwarte vlier